

USTAWA O WYCHOWANIU W TRZEŹWOŚCI I PRZECIWDZIAŁANIU ALKOHOLIZMOWI

Komentarz

Iwona Niznik-Dobosz, Michał Koszowski

KOMENTARZE PRAKTYCZNE

USTAWA O WYCHOWANIU W TRZEŹWOŚCI I PRZECIWDZIAŁANIU ALKOHOLIZMOWI

Komentarz

Iwona Niżnik-Dobosz, Michał Koszowski

KOMENTARZE PRAKTYCZNE

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

Stan prawny na 12 marca 2020 r.

Wydawca
Izabella Małecka

Redaktor prowadzący
Tomasz Pietrzak

Opracowanie redakcyjne
Joanna Ośka

Projekt okładek serii
Wojtek Kwiecień-Janikowski, Przemek Dębowski

Poszczególne artykuły opracowali:

Iwona Niżnik-Dobosz – Preambuła, 1–7, 9⁶–13, 14–19, 43–47

Michał Koszowski – 9–9⁵, 13¹–13³, 21–42³, 48–51

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

prawolubni

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄŻKI

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2020

ISBN 978-83-8187-422-9

Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 22 535 82 19
e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

Wstęp

Ustawa z 26.10.1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2019 r. poz. 2277 ze zm.) stanowi jedną z tzw. ustaw szczególnych materialnych prawa administracyjnego. Oznacza to, że szeroko rozumiana sfera stosunków społecznych dotyczących relacji międzyludzkich związanych z napojami alkoholowymi została poddana regulacji prawa administracyjnego, a szerzej prawa publicznego, do którego zaliczają się także zawarte w tej ustawie regulacje karne i wykroczeniowe. Nie bez znaczenia jest także to, że omawiana regulacja służy uruchomieniu sfery stosunków prywatnoprawnych (cywilnoprawnych) związanych z obrotem napojami alkoholowymi.

Cechą prawa administracyjnego jest to, że działa w imię interesu publicznego i dobra ogółu, mając zarazem na uwadze oparty na prawie interes człowieka. Normy tego prawa odpowiednio w myśl art. 31 ust. 3 Konstytucji RP wyważają relacje pomiędzy faktyczną wolnością człowieka związaną z korzystaniem z napojów alkoholowych a wpływem tej wolności na godność osobistą człowieka, jego zdrowie i życie, dobro jego rodziny, wspólnoty samorządowej, dobro narodu. Szczególną wartością tej ustawy jest trzeźwość. Stąd też odpowiedniej reglamentacji zgodnie z art. 20, art. 22, art. 31 ust. 3 Konstytucji RP podlega działalność gospodarcza w zakresie hurtowego i detalicznego obrotu napojami alkoholowymi, powinność zapewnienia przez administrację publiczną w sposób właściwy demokratycznemu państwu prawnemu działań realizujących wychowanie w trzeźwości i przeciwdziałanie alkoholizmowi, a także pomoc osobom uzależnionym i ich rodzinom.

W związku z tym sfera stosunków społecznych nim regulowanych została poddana m.in. określonej ustawą władczemu oddziaływaniu wyposażonych we władcze kompetencje i formy działania organów administracyjnych. Niezależnie od tego ustawa przewiduje całą gamę działań niewładczych ukierunkowanych na ochronę trzeźwości.

Trzeba zarazem zauważyć, że takie jak powyżej ogólne zakwalifikowanie komentowanej ustawy do prawa administracyjnego ma wymiar „większościowy”, co polega na tym, że w ustawie dominują normy prawa administracyjnego. Wniosek ten jest istotny, gdyż ze względu na dekodyfikację prawa administracyjnego istnieją obiektywne i uzasadnione trudności ze stosowaniem „rozproszonych” na poszczególne ustawy norm tego prawa. Cechą charakterystyczną prawa administracyjnego jako gałęzi prawa jest to, że – poza wyjątkami, jakie stanowi np. Kodeks postępowania administracyjnego – nie jest skodyfikowane, tylko wyrażone normatywnie w postaci olbrzymiej liczby ustaw szczególnych, do których zalicza się i ta tutaj skomentowana ustawa. Nie oznacza to, że prawo administracyjne nie stanowi postulatywnie systemu norm, ale oczywiście ten systemowy charakter norm w obrębie pojedynczej ustawy, jak również całości prawa administracyjnego jako gałęzi prawa, jest trudniejszy do osiągnięcia i weryfikacji. Niezależnie od tego, że istnieją ogólne zasady prawa administracyjnego odnoszące się do całej gałęzi tego prawa, także odrębnie w poszczególnych ustawach są zawarte zasady właściwe dla przedmiotu ich regulacji. Nauka prawa administracyjnego dążąc do eliminacji tych trudności, opracowała teorię, część ogólną prawa administracyjnego, której znajomość ma pomóc w interpretacji i stosowaniu norm prawa administracyjnego. Podobną rolę ma pełnić ten Komentarz, napisany jednak zasadniczo z perspektywy ukierunkowanej na istotne szerokie uzupełnienie poglądów nauki prawa administracyjnego bogatym orzecnictwem sądów administracyjnych. Z uwagi na fakt, że decyzje, akty prawa miejscowego i akty polityki administracyjnej organów administracji publicznej wydawane na podstawie tej ustawy podlegają kontroli sądów administracyjnych, to zdaniem autorów orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego i wojewódzkich sądów administracyjnych stanowi zasadnicze źródło interpretacji norm tego prawa, jak i oceny jego stosowania przez właś-

ciwe organy administracji publicznej. Analiza tego orzecznictwa i jego prezentacja pozwalają także na dostrzeżenie tych obszarów ustawy, w których potencjalnie można poczynić istotne błędy w stosowaniu jej norm.

Komentowana ustawa została uchwalona 26.10.1982 r. Tego dnia uchwalono również ustawę o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz.U. Nr 35 poz. 228) oraz o postępowaniu wobec osób uchylających się od pracy (Dz.U. Nr 35 poz. 229). Fakt uchwalenia ustawy w jednym dniu, w tym swoistym „trójpaku”, w trakcie trwania stanu wojennego, częstokroć bywa powoływany przez przeciwników tejże regulacji jako argument za jej anachronicznością czy też zbytnią opresyjnością (por. szerzej: K. Kosiński, *Historia pijaństwa w czasach PRL. Polityka – obyczaje – szara strefa – patologie*, Warszawa 2008, s. 268 i n.). Pomimo powracających tego typu argumentów, komentowana ustawa, obowiązując już prawie 40 lat, chociaż wielokrotnie nowelizowana – w swoim względnie ustabilizowanym normatywnie zrębie nadal kształtuje podstawy polskiej regulacji przeciwdziałania alkoholizmowi.

Co oczywiste, ze względu na uchwalenie w poprzednim ustroju, komentowana ustawa uprzednio opierała się na rozwiązaniach charakterystycznych dla ustroju gospodarczego tamtej epoki (pełna kontrola państwa nad podażą napojów alkoholowych poprzez stosowanie monopolu państwowego; główną rolę w wydawaniu aktów prawnych pełniły rady narodowe różnych szczebli), a także dla relacji państwo-obywatel (model leczenia uzależnienia od alkoholizmu oparty na elementach przymusu, pierwotny kształt regulacji dotyczącej izb wytrzeźwień pozabawiający osoby objęte „zatrzymaniem administracyjnym” podstawowych elementów ochrony prawnej). Dlatego też ustawa ta podlegała na przestrzeni lat licznym nowelizacjom, wymuszonym często nie tylko zmianami ustroju, ale i zmianami w strukturze spożycia napojów alkoholowych, zmianami na rynku obrotu tymi napojami czy też zmianami w „kulturze picia”. Model przeciwdziałania alkoholizmowi istotnie zmodyfikowała ustawa z 17.04.1993 r. o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. Nr 40 poz. 184), która wprowadzała nowelizację powierzającą restytuowanej

administracji samorządowej zadania publiczne z zakresu zarówno reglamentacji sprzedaży napojów alkoholowych przez przekazanie organom gminy kompetencji związanych z zezwoleniami na detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych, jak i przeciwdziałania negatywnym skutkom nadużywania napojów alkoholowych. Za równie istotną należy uznać nowelizację wynikającą z ustawy z 27.04.2001 r. o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy o radiofonii i telewizji oraz ustawy o opłacie skarbowej (Dz.U. Nr 60, poz. 610). Wprowadzono w niej m.in. obecny model reglamentacji obrotu hurtowego napojami alkoholowymi. Ponadto ta nowelizacja dodała art. 13¹ komentowanej ustawy, stanowiący podstawę obowiązującej regulacji reklamy napojów alkoholowych, następnie wielokrotnie modyfikowany m.in. ustawą z 28.03.2003 r. o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. Nr 80, poz. 719), istotnie modyfikującej przepisy dotyczące reklamy telewizyjnej oraz promocji i zasad sponsorowania, czy ustawą z 24.08.2007 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej (Dz.U. Nr 176, poz. 1238) implementującą regulację wspólnotową (unijną) dotyczącą reklamy piwa. Również rozdział 2 komentowanej ustawy, dotyczący postępowania z osobami nadużywającymi alkoholu, był wielokrotnie nowelizowany. Za istotną uznać należy zmianę wprowadzoną ustawą z 4.01.2013 r. o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. poz. 1563), która doprecyzowała katalog zadań izb wytrzeźwień oraz sądową kontrolę zatrzymania w izbie wytrzeźwień, podwyższając znacząco standard ochrony praw i wolności jednostki, której dotyczy to postępowanie. Ustawa z 25.06.2015 r. o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1045) przyniosła istotne zmiany w zakresie terminów uiszczania opłat za korzystanie z zezwolenia na detaliczny obrót napojami alkoholowymi i składanie oświadczeń związanych z tymi opłatami.

Aktualnie prawodawca nadal modyfikuje polski model przeciwdziałania alkoholizmowi zawarty w ustawie. Jako znamienny przykład można wskazać ustawę z 10.01.2018 r. o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o bezpieczeństwie

impres masowych (Dz.U. poz. 310), która m.in. gruntownie przemodelowała kompetencje samorządu gminnego co do ograniczenia liczby miejsc sprzedaży detalicznej napojów alkoholowych, jak również nadała kompetencje w zakresie ustalania godzin otwarcia tych punktów.

Komentowana ustawa pozostaje w ścisłym związku merytorycznym i funkcjonalnym z regulacjami zawartymi w ustawie z 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2019 r. poz. 852) czy też ustawie z 12.03.2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2019 r. poz. 1507) oraz ustawie z 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2020 r. poz. 218), tworząc tym samym względnie systemowe narzędzie prawodawcy w zakresie przeciwdziałania szeroko rozumianym patologiom społecznym.

Sprawy objęte regulacją ustawy doczekały niezwykle licznych orzeczeń sądowych, a także odpowiedniego dorobku doktryny, który stara się nadążać za zmianami. Jako pierwsze kompleksowe dzieło dotyczące przedmiotu regulacji komentowanej ustawy wskazać należy monografię *Spór wokół modelu polskiej regulacji alkoholowej* autorstwa B. Jaworskiej-Dębskiej, wydaną w 1995 r. Przełom wieków przyniósł dwa komentarze do ustawy odpowiednio autorstwa I. Skrzydło-Niżnik oraz G. Zalas wydany w 2002 r., a rok później autorstwa R. Sawuły, odnoszące się zarówno do ówczesnie aktualnych problemów praktycznych, orzecznictwa sądów administracyjnych, jak i nauki prawa administracyjnego. Częste nowelizacje ustawy przyczyniły się do dezaktualizacji wymienionych komentarzy.

Na potrzebę ponownego skomentowania zagadnień dotyczących prawnych regulacji przeciwdziałania alkoholizmowi nie mają wpływu tylko względy kolejnych nowelizacji ustawy. Na przestrzeni ostatnich lat zmienił się również pewien kontekst społeczno-gospodarczy problemów związanych z napojami alkoholowymi. Za przykład niech posłuży wszechobecna obecnie wymiana informacji i reklama w sieci Internet czy zmiana struktury spożycia napojów alkoholowych, w tym pojawienie się na rynku piw bezalkoholowych, win niskoalkoholowych oraz fakt, że poważnym problemem społecznym dzisiaj są już nie tylko pijani

kierowcy, czy zjawisko picia w pracy, ale również wielokontekstowo niebezpieczne zachowania młodzieży związane z alkoholem czy alkoholizm młodych kobiet. Wszystkie powyższe problemy powodują, że na problematykę komentowanej ustawy należy spojrzeć inaczej niż do tej pory.

Z powyższych powodów Autorzy zdecydowali przygotować ten Komentarz.

Komentarz jest w pierwszej kolejności przeznaczony dla praktyków stosujących prawo administracyjne i zajmujących się tymi kwestiami na co dzień: czyli dla urzędników przygotowujących projekty decyzji i uchwał, właściwych organów administracyjnych, radców prawnych i adwokatów, przedsiębiorców działających na rynku napojów alkoholowych. Może on być również przydatny w procesie wykładni prawa na etapie sądowym. Przedstawione w Komentarzu zagadnienia mogą być również interesujące i potrzebne lekarzom, farmaceutom i pracownikom pomocy społecznej. Odpowiada on również na zapotrzebowanie reklamodawców i reklamobiorców. Autorzy mają nadzieję, że Komentarz dobrze się wpisze w działalność informacyjną i edukacyjną Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, trafnie diagnozującej i rozwiązującej problemy przedmiotu regulacji ustawy, którą autorzy bardzo cenią i także odpowiednio wykorzystują w swoim Komentarzu.

Autorzy

Prof. dr hab. Iwona Niżnik-Dobosz

Dr Michał Koszowski

pkt 5 u.w.t.p.a., może wystąpić z wnioskiem o wydanie nowego zezwolenia nie wcześniej niż po upływie sześciu miesięcy od dnia wydania decyzji o wygaśnięciu zezwolenia.

19. W wyroku NSA z 23.08.2018 r., II GSK 1267/18, LEX nr 2559209, sąd stwierdził, że: „Art. 11¹ ust. 7 ustawy z 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przewiduje wnoszenie opłaty, o której mowa w ust. 1 czyli opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w trzech równych ratach i nie przewiduje takiej możliwości dla wnoszenia opłaty dodatkowej, o której mowa w art. 18 ust. 12b ustawy z 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Z przepisu art. 18 ust. 12b ustawy z 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wprost wynika, że chodzi o wniesienie opłaty określonej w art. 11¹ ust. 2 i 5 ustawy z 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi powiększonej o 30% tej opłaty, a nie o 30% raty opłaty. Ustawodawca posługuje się dwoma odrębnymi pojęciami: «opłata» i «rata opłaty». Opłata to kwota za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Wysokość opłat została ustalona w art. 11¹ ust. 2 i 5 ustawy z 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w zależności od tego czy roczna wartość sprzedaży napojów alkoholowych przez przedsiębiorcę w danym punkcie przekroczyła w roku poprzednim kwoty określone w ust. 5. Opłata dodatkowa stanowi więc 30% kwoty określonej w ww. ust. 2 lub ust. 5 art. 11¹ ustawy z 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi”.

Art. 12. [Określenie maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz ograniczeń sprzedaży napojów alkoholowych w godzinach nocnych]

1. Rada gminy ustala, w drodze uchwały, maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy (miasta), odrębnie dla:

- 1) **poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych, o których mowa w art. 18 ust. 3;**

- 2) zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży;
 - 3) zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży.
2. Rada gminy może ustalić, w drodze uchwały, maksymalną liczbę zezwoleń, o której mowa w ust. 1, odrębnie dla poszczególnych jednostek pomocniczych gminy.
3. Rada gminy ustala, w drodze uchwały, zasady usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.
4. Rada gminy może ustalić, w drodze uchwały, dla terenu gminy lub wskazanych jednostek pomocniczych gminy, ograniczenia w godzinach nocnej sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży. Ograniczenia mogą dotyczyć sprzedaży prowadzonej między godziną 22⁰⁰ a 6⁰⁰.
5. Rada gminy przed podjęciem uchwał, o których mowa w ust. 1–4, zasięga opinii jednostki pomocniczej gminy.
6. W miejscowościach, w których rozmieszczone są jednostki wojskowe, maksymalna liczba zezwoleń, o której mowa w ust. 1, usytuowanie miejsc sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych oraz godziny sprzedaży napojów alkoholowych są ustalane po zasięgnięciu opinii właściwych dowódców garnizonów.
7. Maksymalna liczba zezwoleń, o której mowa w ust. 1, usytuowanie miejsc sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych oraz godziny sprzedaży napojów alkoholowych uwzględniają postanowienia gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

I. Akty prawa miejscowego jako źródła prawa powszechnie obowiązującego – zagadnienia podstawowe

1. W art. 12 u.w.t.p.a. ustawodawca wykorzystał instytucję aktów prawa miejscowego przez zawarcie w nim względnie szczegółowych podstaw prawnych tzw. „wykonawczych do ustawy” do wydania przez organ stanowiący i kontrolny gminy, tj. radę gminy, tych aktów w przedmiocie odpowiednio wskazanym przez ustawodawcę.

2. O źródłach prawa powszechnie obowiązującego wypowiada się art. 87 Konstytucji RP, stanowiąc, że źródłami powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej są: Konstytucja, ustawy, ratyfikowane umowy międzynarodowe oraz rozporządzenia, a źródłami powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej są na obszarze działania organów, które je ustanowiły, akty prawa miejscowego. Pojęcie aktów prawa miejscowego zostało dookreślone w art. 94 Konstytucji RP, zgodnie z którym organy samorządu terytorialnego oraz terenowe organy administracji rządowej, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów. Zasady i tryb wydawania aktów prawa miejscowego określa ustawa. Z powyższego wynika, że akty prawa miejscowego są to akty prawne wydawane przez terenowe podmioty i organy administracji publicznej zawierające normy prawne powszechnie obowiązujące na terenie danej jednostki podziału terytorialnego kraju. Z uwagi na fakt, że treść aktów prawa miejscowego może dotyczyć tzw. materii ustawowej, do ich wydania niezbędne jest określone upoważnienie ustawowe pozwalające lokalnemu organowi prawotwórczemu wkroczyć prawodawczo w tę materię. Organy administracji publicznej nie mogą prawotwórczo wkroczyć w sferę stosunków regulowanych przez prawo bez odpowiedniego upoważnienia ustawowego. Co więcej, ta działalność prawotwórcza powinna mieścić się w granicach upoważnienia ustawowego i realizować wartości i kierunki rozwiązań w nim wskazane.
3. W przypadku gminy zasady i tryb wydawania aktów prawa miejscowego są zawarte w ustawie o samorządzie gminnym, a konkretnie w rozdziale 4 zatytułowanym „Akty prawa miejscowego stanowione przez gminę”.
4. Artykuł 40 u.s.g. stanowi, że na podstawie upoważnień ustawowych gminie przysługuje prawo stanowienia aktów prawa miejscowego obowiązujących na obszarze gminy. Ten przepis nie może stanowić samodzielnej podstawy do wydania aktu prawa miejscowego. On tylko generalnie sygnalizuje i deklaruje, że w obrębie ustaw szczególnych mogą być sytuowane upoważnienia ustawowe, na podstawie których gminie

przysługuje prawo stanowienia aktów prawa miejscowego obowiązujących na obszarze gminy.

Zgodnie z treścią art. 40 ust. 2 u.s.g. na podstawie ustawy o samorządzie gminnym organy gminy mogą wydawać akty prawa miejscowego w zakresie:

- 1) wewnętrznego ustroju gminy oraz jednostek pomocniczych;
- 2) organizacji urzędów i instytucji gminnych;
- 3) zasad zarządu mieniem gminy;
- 4) zasad i trybu korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej.

Wskazane upoważnienie ma walor samodzielnego upoważnienia prawotwórczego, które może stanowić prawną podstawę do działalności prawotwórczej i uchwałodawczej właściwego organu.

W art. 40 ust. 3 u.s.g. ustawodawca zawarł generalne upoważnienie do tworzenia tzw. przepisów porządkowych. Zgodnie z tym przepisem w zakresie nieuregulowanym w odrębnych ustawach lub innych przepisach powszechnie obowiązujących rada gminy może wydawać przepisy porządkowe, jeżeli jest to niezbędne dla ochrony życia lub zdrowia obywateli oraz dla zapewnienia porządku, spokoju i bezpieczeństwa publicznego. Dla zgodnego z prawem skorzystania z tej kompetencji istotne są dwie przesłanki – prawna i faktyczna. Prawna wyczerpuje się w sformułowaniu „w zakresie nieuregulowanym w odrębnych ustawach lub innych przepisach powszechnie obowiązujących”. Oznacza to, że prawodawca lokalny może podejmować regulację porządkową, wtedy kiedy obowiązuje pewna regulacja w odrębnych ustawach lub innych przepisach powszechnie obowiązujących, ale w tej regulacji nie są przewidziane wzorce powinnego zachowania się niezbędne dla ochrony dóbr, o jakich mowa w upoważnieniu ustawowym. Przesłanka faktyczna wyczerpuje się w stanie faktycznym wykazującym niezbędną regulacji prawnej dla ochrony życia lub zdrowia obywateli oraz dla zapewnienia porządku, spokoju i bezpieczeństwa publicznego. W tym miejscu trzeba zauważyć, że ustawodawca uregulował w art. 40 ust. 4 u.s.g., że przepisy porządkowe mogą przewidywać za ich

naruszanie karę grzywny wymierzaną w trybie i na zasadach określonych w prawie o wykroczeniach.

5. W przedmiocie formy aktów prawa miejscowego trzeba wyjaśnić, że akty prawa miejscowego ustanawia rada gminy w formie uchwały. W przypadku niecierpiącym zwłoki przepisy porządkowe może wydać wójt w formie zarządzenia. W tym przypadku zarządzenie to podlega zatwierdzeniu na najbliższej sesji rady gminy. Traci ono moc w razie odmowy zatwierdzenia bądź nieprzedstawienia do zatwierdzenia na najbliższej sesji rady. W razie nieprzedstawienia do zatwierdzenia lub odmowy zatwierdzenia zarządzenia rada gminy określa termin utraty jego mocy obowiązującej.
6. Wójt przesyła przepisy porządkowe do wiadomości wójtom sąsiednich gmin i staroście powiatu, w którym leży gmina, następnego dnia po ich ustanowieniu.
7. Z uwagi na sferę stosunków społecznych, które reguluje ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, warto zwrócić uwagę na instytucję obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej. Dzięki odpowiedniemu wykorzystaniu tej instytucji grupa mieszkańców może wносить projekty uchwał zarówno prawotwórczych, jak i innych z zakresu administracji publicznej mieszczących się we właściwości rady gminy dotyczących wszystkich spraw ważnych dla wspólnoty lokalnej i niedotyczących spraw indywidualnych. A zatem taka grupa może wносить projekty aktów prawa miejscowego, o których stanowi komentowana ustawa. Trzeba mieć przy tym na uwadze, że zgodnie z art. 30 ust. 2 pkt 1 u.s.g. do zadań wójta należy w szczególności przygotowywanie projektów uchwał rady gminy. W tym zakresie grupa mieszkańców może pomocniczo uzupełnić kompetencje wójta, burmistrza, prezydenta miasta jako organu kompetentnego do przygotowywania projektu uchwał, poza tymi przypadkami, kiedy organ wykonawczy ma w tym zakresie wyłączność. Wyłączność ta jednak nie występuje wobec projektów aktów prawa miejscowego regulowanych ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Zgodnie z treścią art. 41a ust. 1 u.s.g. grupa mieszkańców gminy,

W komentarzu szczegółowo przedstawiono m.in. zagadnienia dotyczące:

- zadań i kompetencji organów administracji publicznej właściwych do przeciwdziałania alkoholizmowi,
- regulacji w sprawie sprzedaży hurtowej i detalicznej napojów alkoholowych, w tym miejsc sprzedaży detalicznej napojów alkoholowych i ich godzin otwarcia,
- kompetencji samorządu terytorialnego w kształtowaniu podaży napojów alkoholowych,
- reklamy i promocji napojów alkoholowych, z uwzględnieniem m.in. kwestii piw i win bezalkoholowych, reklamy w Internecie oraz informowania o sponsorowaniu,
- postępowania z osobami nadużywającymi napojów alkoholowych.

Książka uwzględni zmiany wprowadzone przez ustawę z 10 stycznia 2018 r. o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych, która m.in. gruntownie przemodelowała kompetencje samorządu gminnego dotyczące ograniczenia liczby miejsc sprzedaży detalicznej napojów alkoholowych.

Publikacja przeznaczona jest dla praktyków stosujących regulacje dotyczące przeciwdziałania uzależnieniom, tj. pracowników organów administracji rządowej i samorządu terytorialnego zajmujących się problematyką obrotu napojami alkoholowymi oraz przeciwdziałania uzależnieniom, a także pracowników inspekcji: sanitarnej, handlowej, PARPA i organów kontroli skarbowej. Będzie również przydatna dla sędziów sądów administracyjnych w rozstrzyganiu sporów interpretacyjnych.

Iwona Niżnik-Dobosz – profesor doktor habilitowana nauk prawnych; profesor nadzwyczajny w Katedrze Prawa Administracyjnego Uniwersytetu Jagiellońskiego; sędzia Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie w stanie spoczynku; autorka, redaktorka i współredaktorka monografii z zakresu prawa administracyjnego, a także autorka ponad stu artykułów w tej dziedzinie.

Michał Koszowski – doktor nauk prawnych; radca prawny; specjalista w zakresie prawa administracyjnego; autor prac naukowych z zakresu prawa administracyjnego oraz publicznego prawa gospodarczego.



9 788381 874229 W01P01

ISBN 978-83-8187-422-9



9 788381 874229

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL

WWW.PROFINFO.PL

CENA 129 ZŁ (W TYM 5% VAT)